

ВИМОГИ ДО СТАТЕЙ ЧАСОПИСУ

«Проблеми загального і слов'янського мовознавства» («Проблемы общего и славянского языкоznания», «Problems of General and Slavic Linguistics») (попередня назва «Вісник

Дніпропетровського університету. Серія: Мовознавство»)

(входить до «Переліку наукових фахових видань, в яких можуть друкуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук», затвердженого Постановою Міністерства науки і освіти України від 06.03.2015, № 261)

Журнал «Проблеми загального і слов'янського мовознавства» («Проблемы общего и славянского языкоznания», «Problems of General and Slavic Linguistics») є наступником часопису «Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Мовознавство». У журналі друкуються статті з загального мовознавства, теорії мови, слов'янських, германських та романських мов, перекладознавства, когнітивної лінгвістики й міжкультурної комунікації, які написані однією зі слов'янських чи західноєвропейських мов.

Журнал адресовано науковим співробітникам, спеціалістам-філологам, аспірантам та студентам філологічних факультетів, в також широкому колу читачів, що цікавляться проблемами сучасного мовознавства.

Сайт журналу «Проблеми загального і слов'янського мовознавства» – pgsl-journal.com

Сайт журналу «Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Мовознавство» – <http://movozaavstvo.com.ua>

Стаття, що подається, повинна містити усі необхідні елементи, що зазначені у вимогах ВАК України до наукових публікацій (Постанова № 7-05/1 від 15 січня 2003 р.), а саме: постановку проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями; аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття; формулювання цілей статті (постановка завдання); виклад основного матеріалу дослідження з повторним обґрунтуванням отриманих наукових результатів; висновки даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку.

Макет сторінки, типографські погодження:

- Формат – А4 (210x297).
- Обсяг статті – не менше 4 сторінок основного тексту статті у форматі журналу.
- Шрифт – Times New Roman.
- Межрядковий інтервал – 1.
- Береги: зверху – 2 см, знизу – 5,7 см, зліва – 1,5 см, праворуч – 5,5 см.
- Абзацний відступ – 1 см., за допомогою табулятора, одинаковий по всій статті.
- лапки повинні бути одинаковими по всій статті («лапки»)
- Слід розмежовувати дефіс «-» (друкується без пробілів) й тире «-» (друкується з пробілами). Знак тире «-» набирається шляхом одночасного натискання клавіш Ctrl+Shift+тире.
- Ініціали перед прізвищем (наприклад, А. Б. Романов), скорочення типу «т. д.», «с. 5» набираються через невідривний пробіл шляхом одночасного натискання клавіш Ctrl+Shift+пробіл.
- У російськомовних текстах використання літери Є(ё) є обов'язковим.
- Ілюстративний матеріал друкується курсивом.
- Посилання в тексті публікації слід супроводжувати цифрами в квадратних дужках, позначаючи спочатку позицію цитованого видання у Бібліографічних посиланнях, потім сторінку (наприклад: [2, с. 51]), багатотомні видання – [6, т. 2, с. 12]). Крапка у реченні ставиться після дужок.
- На першому рядку сторінки у верхньому лівому куті друкується УДК (напівжирним шрифтом, кеглем 10).

NB! Прохання не переписувати УДК з аналогічних статей. Усі дані системи УДК є у вільному доступі в Інтернеті. При відсутності досвіду просимо звертатися до науково-бібліографічних відділів наукових бібліотек.

- Через рядок на третьому рядкові – **ПРИЗВИЩЕ, ім'я, по батькові / ПРИЗВИЩЕ, ім'я** (за національною традицією) – по центру, напівжирним шрифтом, кеглем 11.
- На четвертому і декількох наступних рядках – **дані про автора** кеглем 10 (нежирним) мовою текста статті: науковий ступінь, наукове звання, посада, місце роботи, адреса установи, місто і

країна знаходження презентованої установи, телефони із зазначенням міжнародного і, за необхідністю, міжміського коду, електронна адреса для зв'язку з автором, ORSID.

- Через рядок – назва статті (по центру, великими напівжирними літерами, кеглем 12).
- Через рядок – анотація мовою статті (від 120 до 250 слів (не більше 2000 знаків) і ключові слова (5–7 слів) – напівжирним шрифтом, кеглем 9.
- Через рядок – текст статті, кеглем 11.

Відомості про автора/авторів й анотація російською (для статей українською або англійською мовами) або українською (для статей російською або англійською мовами), а також англійською (для статей будь-якою мовою, крім англійської) мовах розміщаються після розділу References.

NB! Текст обов'язкової англійської анотації (Summary) не слід перекладати за допомогою онлайн-перекладача. Це повинен бути професійний переклад.

Анотація повинна у скороченому варіанті відбивати зміст статті та її структуру. В анотації слід зазначити такі пункти: *об'єкт* (Object), *предмет* (Subject), *мета роботи* (Purpose); *метод* або *методологія дослідження* (Methodology); *результат роботи* (Finding); *галузь застосування результатів* (Practical value); *висновки* (Results).

Якщо автор не володіє українською або російською мовами, редакція може взяти на себе переклад на ці мови розділів Анотація / Аннотация.

Після тексту статті через рядок за алфавітом даються **Бібліографічні посилання** (назва – напівжирним шрифтом, кеглем 12), які повинні відповідати вимогам ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» (зразки див. у Зразку оформлення статті) – кегль 10.

Список літератури у посиланнях повинен містити не менше 8 позицій.

Безпосередньо після списку літератури слід надати список літератури латиницею, виконаний «Гарвардським стилем» (Harvard style). Якщо бібліографічне джерело написано мовою, що використовує не латинську графіку, всі назви треба перекласти англійською мовою, а у квадратних дужках дати транслітерований варіант назви. Цей розділ називається **References**. Транслітерація здійснюється за допомогою Інтернету в режимі онлайн за адресою translit.net.

Зразок оформлення статті:

УДК 811.161.1'373.611

ПРИСТАЙКО Тамара Степановна

доктор філологіческих наук, професор, заведуюча кафедрою общего и славянского языкознания Дніпровського національного університета імені Олеся Гончара; пр. Гагаріна, 72, г. Дніпр, 49010, Україна; тел.: +38(056) 374-98-80;
E-mail: tamarapristayko@gmail.com

ФЕМИНИТИВЫ В АСПЕКТЕ НЕОЛОГИИ (НА МАТЕРИАЛЕ НАИМЕНОВАНИЙ ЖЕНЩИН ПО РОДУ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В РУССКОМ ЯЗЫКЕ)

Аннотация. Цель исследования – выявить неологический и словообразовательный потенциал феминитивов, функционирующих в языке Интернета. **Объект изучения** – профеминистские и феминистские публичные интернет-страницы, **предмет** – источники происхождения, структурные и словообразовательные модели производных феминитивов, вариантные отношения между ними. **Материал** исследования – около 450 феминитивов, зафиксированных на публичной странице «Феминитивы» на 4 января 2017 г. Использованы описательный, сопоставительный и структурный **методы**. В **результате** исследования выявлены структурные и словообразовательные модели феминитивов, установлена динамика отражения феминитивов в толковых словарях разных лет. **Практическое применение** результатов возможно в исследованиях развития категорий женственности в русском языке. **Выводы:** 1) 87 % исследованных феминитивов называют женщин по профессии; 13 % – по отношению к кому-, чему-л., приверженности кому-, чему-л. и т. д. 2) В основном феминитивы созданы при помощи словообразовательных средств русского языка и с точки зрения структуры делятся на односложные, включающие производные, сложные, в основном юкстапозитные, и составные. 3) Производные феминитивы образованы при помощи модификационных суффиксов со значением женственности, которые различаются частотой использования, а именно: **-к(а)** – 37,12%; **-(и)иц(а)** – 32,82%; **-ш(а)** – 14,14%; **-ин(я)** – 8,84%; **-есс(а)** – 5,55%; **-ис(а)** и **-ух(а)** – по 0,75 %. 4) Вариантные пары феминитивов чаще всего формируют производные с суффиксом **-к(а)** и **-ш(а)** – 23 пары. 5) По сравнению с данными «Словаря русского языка» (1981–1984 гг.), БТС (2000 г.) демонстрирует более лояльное отношение к презентации феминитивов, «снижение» градуса маркованности ряду номинаций, перешедших из зоны просторечных в разговорные, а из разговорных в нейтральные. 6) Дальнейшая судьба многих феминитивов новообразований зависит от ряда причин, как соціальних, так и собственно языковых. Сегодня же очевидно, что искусственно навязываемая гендерная коррекция русского языка отторгается многими его носителями.

Ключевые слова: *номіна femіnіna, фемінітиви, русский язык, неологический потенциал.*

Постановка проблемы. Для русского языка конца XX – начала XXI вв. характерны многочисленные изменения, которые отмечаются учеными на всех уровнях языковой системы, но в первую очередь – на лексико-семантическом и словообразовательном. <...>

Связь с предыдущими исследованиями. Подчеркивая регулярность категории «женскость» в русском языке, Е. А. Земская в то же время отмечает, что она резко отличается от регулярности соответствующей категории «в других славянских языках, таких, например, как польский и чешский, в которых наименования женщин образуются без исключений» <...>.

Постановка заданий исследования. Цель настоящей статьи... <...>.

Изложение основного материала. В целом в толкованиях всех феминитивов отражается нарочитая установка на последовательное употребление в качестве слов-идентификаторов (*женщина, работница, специалистка, рабочая* и т. д.) конкретизаторов существительных женского рода <...>.

Выводы. Исследование показало, что: <...>.

Перспективы дальнейших исследований видятся нам в... <...>.

Библиографические ссылки

1. Большой толковый словарь русского языка / сост. и гл. ред. С. А. Кузнецов. Санкт-Петербург, 2000. 1536 с.
2. Васильева А. С. Наименования лиц женского пола в русском языке конца XX – начала XXI веков: семантика, структура, функционирование: автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.01. Москва, 2016. 24 с.
3. Виноградов В. В. Русский язык (Грамматическое учение о слове): учеб. пособие для вузов / отв. ред. Г. А. Золотова. 3-е изд., испр. Москва, 1986. 640 с.
4. Голованова Е. И. Новые названия лиц по профессии и должности в русском языке. *Вестник Челябинского гос. ун-та*. 2015. № 27. Филологические науки. Вып. 98. С. 60–64.
5. Дмитриева О. Л. «Женский вопрос» в наименованиях профессий. URL: <http://genling.ru/books/item/f00/s00/z0000021/st013.shtml> (дата обращения: 22.12.2016).
6. Земская Е. А. Словообразование как деятельность. 2-е изд., стереотип. Москва, 2005. 224 с.
7. Пророкова М. Психология свободы: насколько «авторка» и другие феминитивы вписываются в правила русского языка? URL: <http://www.furfur.me/furfur/freedom/howitworks/217475-feminitiv> (дата обращения: 10.11.2016).
8. Русская грамматика: в 2 т. / гл. ред. Н. Ю. Шведова. Т. 1. Москва: Наука, 1980. 784 с.
9. Словарь гендерных терминов URL: a-z-gender.net/feminitiv.html (дата обращения: 04.11.2016).
10. Словарь русского языка : в 4 т. / под ред. А. П. Евгеньевой. – 2-е изд. – М. : Рус. язык, 1981–1984.
11. Трайден Д. Усложнение или освобождение: зачем менять язык и что из этого выйдет? URL: <http://mediakritika.by/article/4099/uslozhnenie-ili-osvobozhdenie-zachem-menyat-yazyk-i-cto-iz-etogo-vyydet> (дата обращения: 08.01.2017).
12. Феминитивы. URL: https://vk.com/f_fem.
13. Шалина Л. В. Новообразования категории *nomina feminina* в современном русском и немецком языках URL: elib.bsu.by (дата обращения: 15.10.2016).
14. Югов А. К. Думы о русском слове / А. К. Югов. – М. : Современник, 1972. – 215 с.
15. Čuto Eugenia. Род имен существительных в названиях профессий URL: hrcak.srce.hr/file/26317 (дата обращения: 15.10.2016).

Reference

1. *A large explanatory dictionary of the Russian language*, (2000) [Bol'shoj tolkovyj slovar' russkogo jazyka], St. Petersburg, 1536 p.
2. Vasil'eva, A. S. (2016), *The names of females in the Russian language of the late XX – early XXI centuries: semantics, structure, functioning: Author's thesis* [Naimenovanija lic zhenskogo pola v russkom jazyke konca XX – nachala XXI vekov: semantika, struktura, funkcionirovanie: avtoref. dis. ... kand. filol. nauk], Moscow, 24 p.
3. Vinogradov, V. V. (1986), *Russian language (grammatical doctrine of the word)* [Russkij jazyk (Grammaticheskoe uchenie o slove)], Moscow, 640 p.
4. Golovanova, E. I. (2015), “New names of persons by profession and positions in Russian” [“Novye nazvanija lic po professii i dolzhnosti v russkom jazyke”, *Vestnik Cheljabinskogo gos. un-ta. Filologicheskie nauki*], № 27, vyp. 98, pp. 60–64.
5. Dmitrieva, O. L. “«Women's issue» in area of the names of professions” [“«Zhenskij vopros» v naimenovanijah professij”], available at: <http://genling.ru/books/item/f00/s00/z0000021/st013.shtml>
6. Zemskaja, E. A. (2005), *Word formation as an activity* [Slovoobrazovanie kak dejatel'nost'], Moscow, 224 p.
7. Prorokova, M. “The psychology of freedom: how «author» and other feminists are included the rules of the Russian language?” [“Psihologija svobody: naskol'ko «avtorka» i drugie feminitivy vpisyvajutsja v pravila russkogo jazyka?”], available at: <http://www.furfur.me/furfur/freedom/howitworks/217475-feminitiv>
8. *Russian grammar* (1980), [Russkaja grammatika], vol. 1, Moscow, 784 p.
9. “Glossary of gender terms” [“Slovar' gendernyh terminov”], available at: a-z-gender.net/feminitiv.html
10. *Dictionary of the Russian language* (1981–1984), [Slovar' russkogo jazyka], Moscow.
11. Trajden, D. “Complication or release: why change the language and what will come of it?” [“Uslozhnenie ili osvobozhdenie: zachem menjat' jazyk i chto iz jetogo vyjdet?”], available at: <http://mediakritika.by/article/4099/uslozhnenie-ili-osvobozhdenie-zachem-menyat-yazyk-i-cto-iz-etogo-vyydet>
12. “Feminites” [“Feminitiv”], available at: https://vk.com/f_fem
13. Shalina, L. V. “Neoplasms of the category *nomina feminina* in modern Russian and German” [“Novoobrazovaniya kategorii nomina feminina v sovremennom russkom i nemeckom jazykah”], available at: elib.bsu.by

14. Jugov, A. K. (1972), *Thoughts about the Russian word [Dumy o russkom slove]*, Moscow, 215 p.
15. Ćuto, Eugenia. "The genus of nouns in the names of professions" ["Rod imen sushhestvitel'nyh v nazvaniyah professij"], available at: hrcak.srce.hr/file/26317.

ПРИСТАЙКО Тамара Степанівна

доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри загального та слов'янського мовознавства Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара; пр. Гагаріна, 72, г. Дніпро, 49010, Україна; тел.: +38(056) 374-98-80; E-mail: tamarapristayko@gmail.com

ФЕМІНІТИВИ В АСПЕКТІ НЕОЛОГІЇ (НА МАТЕРІАЛІ НАЙМЕНУВАНЬ ЖІНОК ЗА РОДОМ ІХ ДІЯЛЬНОСТІ У РОСІЙСЬКІЙ МОВІ)

Анотація. *Мета дослідження* – виявити неологічний та словотвірний потенціал фемінітивів, що функціонують у мові Інтернету. *Об'єкт дослідження* – профеміністські й феміністські публічні інтернет-сторінки, *предмет* – джерела походження, структурні й словотвірні моделі похідних фемінітивів, варіантні відношення між ними. *Матеріал дослідження* – близько 450 фемінітивів, зафікованих на публічній сторінці «Фемінитивы» на 4 січня 2017 р. Застосовано описовий, зіставний та структурний *методи*. *У результаті дослідження* виявлено структурні та словотвірні моделі фемінітивів, встановлено динаміку відбиття фемінітивів у тлумачних словниках різних років. *Практичне застосування* результатів можливе у дослідженнях розвитку категорії жінкості у російській мові. *Висновки:* 1) 87 % досліджених фемінітивів є назвами жінок за професією; 13 % – за відношенням до кого, чого, схильності до кого, чого тощо. 2) В основному фемінітиви створюються за допомогою словотвірних засобів російської мови і за структурою поділяються на односілівні, що включають похідні, складні, в основному юкстапозитні, та складені. 3) Похідні фемінітиви створені за допомогою модифікаційних суфіксів із значенням жінкості, що відрізняються за частотою вживання, а саме: **-к(a) – 37,12%; -(н)иц(a) – 32,82%; -иц(a) – 14,14%; -иц(я) – 8,84%; -ecc(a) – 5,55%; -uc(a) та -ux(a) – по 0,75%.** 4) Варіантні пари фемінітивів найчастіше формують похідні з суфіксами **-к(a) та -ш(a) – 23 пари.** 5) Порівняно із «Словником російської мови» (1981–1984), БТС (2000 р.) демонструє більш лояльне ставлення до презентації фемінітивів, «пониження» градусу маркування низки номінацій, які перейшли із зони простомовних до розмовних, а з розмовних до нейтральних. 6) Подальша доля багатьох фемінітивів-новоутворень залежить від низки причин, як соціальних, так і власне мовленнєвих. Сьогодні ж очевидно, що штучна гендерна корекція російської мови не сприймається багатьма її носяями.

Ключові слова: *nomina feminina, фемінітиви, російська мова, неологічний потенціал.*

PRYSTAIKO Tamara

Doctor of Science, Philology, Head of the Department of General and Slavonic Linguistics of Oles Honchar Dnipro National University; Gagarin Avenue, 72, Dnipro, 49010, Ukraine; tel.: +38(056) 374-98-80; e-mail: tamarapristayko@gmail.com

FEMINITIVES IN TERMS OF NEOLOGY (USING THE MATERIAL OF TITLING WOMEN IN THE RUSSIAN LANGUAGE ACCORDING TO THEIR OCCUPATIONS)

Summary. *Objective* of the paper is to identify and evaluate both neological and word-formative potential of feminitives of Internet language. *Object* under analysis is profeminist and feminist public internet pages, *subject* is sources of origin, structural and word-building models of derivative feminitives, various relations between them. *Material* of investigation consists of about 450 feminitives, fixed on the public page "Feminitives" on January 4, 2017. The paper applies descriptive, comparative and structural *methods*. *Finding* of the analysis are structural and word-formation models of feminitives, the dynamics of reflection of feminitives in explanatory dictionaries of different years of publication. *Practical value:* Of the analysis results can be implemented in studies of the category of womanhood development in the Russian language. *Results:* more than 400 analyzed feminitives have been coined with the help of modification suffixes with feminitive meaning differing in frequency of use, more specifically: **-к(a) – 37.12 %; -(н)иц(a) – 32.82 %; -иц(a) – 14.14 %; -иц(я) – 8.84 %; -ecc(a) – 5.55 %; -uc(a) – 0.75 %; -ux(a) – 0.75 %.** Most of all, feminitive alternations are coined with the help of **-ка** and **-ша** words.

"Large Explanatory Dictionary of the Russian Language" (LED) registers almost 160 feminitives to be 36% of their total number. To compare with data from "Dictionary of the Russian Language" published in 1981–1984, LED, published in 2000, demonstrates more loyal attitude to the presentation of feminitives and "reduce" in a degree of markedness of titling sequence moved from substandard to colloquial and from colloquial to neutral. It is quite possible that in future feminitives will become general words for Russophones. However, it will take time and certain social environment should be established as it is quite clear today that gender correction of the Russian language being artificially imposed today is rejected by many native speakers.

Key words: *nomina feminina, feminitives, the Russian language, neological potential.*

До редакції подаються такі матеріали:

- стаття з анотаціями й ключовими словами відповідними мовами (роздрукована й в електронному варіанті (електронною поштою) у редакції Word 97-2003; для Windows пізніших версій збережена у форматі .doc та .Rtf);
- відомості про автора(ів). Стаття і відомості про автора(ів) подаються окремими файлами, назви файлів (латиницею) мають складатися з прізвища автора й слів «стаття» або «відомості», між ними Shift+дефіс, наприклад: Petrov_statja.doc; Petrov_vidomosti.doc.
- рецензія наукового керівника для авторів, які не мають наукового ступеня (за підписом кандидата або доктора наук відповідного профілю; підпис завірюється печаткою).

Відомості про автора(ів) – українською, російською, англійською мовами

прізвище, ім'я, по батькові	
науковий ступінь	
вчене звання	
Повна назва організації, де працює(ють) автор(и)	
Назва підрозділу (факультет, кафедра)	
Посада	
Поштова адреса організації	
Номер телефону організації	
Домашня адреса	
Номер телефону автора(ів)	
e-mail	
Назва статті	

Статті підлягають додатковому рецензуванню експертами з відповідного напрямку щодо відповідності вимог перекладу, структурно-змістового й технічного оформлення. Стаття може бути повернута авторові на доопрацювання або для подальшої роботи з цим матеріалом.

Автори несуть повну відповіальність за зміст матеріалів і їхню відповідність науково-етичним нормам.

Статті, які не відповідають вимогам оформлення, до друку не приймаються.

Публікація у часописі є платною. Після приняття рукопису до друку (стаття пройшла перевірку на plagiat та внутрішнє рецензування) автор одержує інформацію стосовно вартості публікації. Для підтвердження оплати до редакційної колегії надсилають скановану квитанцію про оплату послуг публікації.

Статті до випуску часопису 2018 р. приймаються до 10 квітня 2018 р. Статті, подані пізніше, надходять до випуску 2019 р.

Адреса редколегії: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, факультет української й іноземної філології, кафедра загального та слов'янського мовознавства, пр. Гагаріна, 72, м. Дніпро, 49010.

E-mail: kafedra_UZR@i.ua

З питань публікації статей у часописі **«Проблеми загального і слов'янського мовознавства»** («Проблемы общего и славянского языкознания», «Problems of General and Slavic Linguistics») звертатися до заступника відповідального редактора Д'ячок Наталі Василівни:

дом. адреса: 49089, м. Дніпро, вул. Фабрично-заводська, буд. 23, кв. 11.

тел. моб.: 050-953-25-81

e-mail: dyachoknatalya@mail.ru

або до відповідального редактора серії Пристайко Тамари Степанівни:

тел. моб.: +380 97 2991946; +380 99 0824467.

e-mail: tamarapristayko@gmail.com

ТРЕБОВАНИЯ К СТАТЬЯМ, ПОДАВАЕМЫМ В ЖУРНАЛ

«Проблеми загального і слов'янського мовознавства» («Проблемы общего и славянского языкоznания», «Problems of General and Slavic Linguistics») (прежнее название «Вісник Дніпропетровского університету. Серія: Мовознавство»)

(входит в «Перечень научных специализированных изданий, в которых могут печататься результаты диссертационных работ на соискание ученых степеней доктора и кандидата наук», утвержденный Министерством науки и образования Украины от 06.03.2015, № 261)

Журнал «Проблеми загального і слов'янського мовознавства» («Проблемы общего и славянского языкоznания», «Problems of General and Slavic Linguistics») является правопреемником журнала «Вісник Дніпропетровского університету. Серія: Мовознавство». В журнале (далее «ПЗСМ/PGSL») печатаются статьи по общему языкоznанию, теории языка, славянским, германским и романским языкам, переводоведению, когнитивной лингвистике и межкультурной коммуникации, написанные на славянских и западноевропейских языках.

«ПЗСМ/PGSL» адресован научным работникам, специалистам-филологам, аспирантам и студентам филологических факультетов, а также широкому кругу читателей, интересующихся проблемами современного языкоznания.

Сайт журнала «Проблеми загального і слов'янського мовознавства» – pgsl-journal.com

Сайт журнала «Вісник Дніпропетровского університету. Серія: Мовознавство» – <http://movozaavstvo.com.ua>

Подаваемая статья должна содержать все необходимые элементы, указанные в требованиях ВАК Украины к научным публикациям (Постановление № 7-05/1 от 15 января 2003 г.), а именно: постановку проблемы в общем виде и ее связь с значимыми научными или практическими заданиями, анализ последних исследований и публикаций, в которых рассматривалась затрагиваемая проблема и на которые опирается автор, выделение не решенных ранее сторон общей проблемы, которой посвящена статья, формулировку цели и задач статьи; изложение основного материала с обоснованием полученных результатов; выводы по данному исследованию и перспективы дальнейших исследований в данном направлении.

Макет страницы, типографские согласования

- Формат – А4 (210x297).
- Объем статьи – не меньше 4 страниц основного текста статьи в формате журнала.
- Шрифт – Times New Roman.
- Междусторочный интервал – 1.
- Поля: верхнее – 2 см, нижнее – 5,7 см, левое – 1,5 см, правое – 5,5 см.
- Абзацный отступ – 1 см., табуляцией, одинаковый по всей статье.
- Кавычки должны быть одинаковыми по всей статье («кавычки»)
- Следует различать дефис «-» (печатается без пробелов) и тире «-» (печатается с пробелами). Знак тире «-» набирается путем одновременного нажатия клавиш Ctrl+Shift+тире.
- Инициалы перед фамилией (например, А. Б. Романов), сокращения типа «т. д.», «с. 5» и др. набираются через неразрывный пробел путем одновременного нажатия клавиш Ctrl+Shift+пробел.
- В русских текстах использование буквы Ё(ё) является обязательным.
- Иллюстративный материал печатается курсивом.
- Ссылки в тексте статьи следует сопровождать цифрами в квадратных скобках, указывая сначала позицию цитируемого издания в Библиографических ссылках, затем страницу (например: [2, с. 51], многотомные источники – [6, т. 2, с. 12]). Точка в предложении ставится после скобок.
- На первая строке страницы печатается УДК – в левом углу (полужирный шрифт, 10 пт). **NB!** Просьба не переписывать УДК из аналогичных статей. Все данные системы УДК есть в свободном доступе в Интернете. В случае отсутствия опыта просим обращаться в научно-библиографические отделы научных библиотек.
- Через строку на третьей строке – **ФАМИЛИЯ, имя, отчество / ФАМИЛИЯ, имя** (в зависимости от национальной традиции) – по центру, полужирным, 11 пт.
- Четвертая и несколько последующих строк – **данные об авторе** кеглем 10 (нежирным) на языке текста статьи: учёная степень, научное звание, должность, место работы, адрес учреждения, город и страна, в которых находится представляемое учёным учреждение, телефоны с указанием

международного и, при необходимости, междугородного кода, электронный адрес для связи с автором, ORCID.

- Через строку – название статьи (по центру, большими полужирными буквами, 12 пт).
- Через строку – аннотация на языке статьи (от 120 до 250 слов (не больше 2000 знаков) и ключевые слова (5–7 слов) – полужирным шрифтом, 9 пт.
- Через строку – текст статьи, 12 пт.

Сведения об авторе и аннотации на русском (для статей на украинском или английском языках) или украинском (для статей на русском или английском языках), а также английском (для статей на любом языке, кроме английского) языках размещаются после раздела References.

NB! Текст обязательной английской аннотации (Summary) должен представлять собой не интернетовский, а профессиональный перевод.

Аннотация должна в сокращенном варианте отражать текст статьи и повторять ее структуру. В аннотации должны быть обозначены следующие пункты: *объект* (Object), *предмет* (Subject), *цель работы* (Purpose); *метод* или *методологию* исследования (Methodology); *результат работы* (Finding); *отрасль применения* результатов (Practical value); *выводы* (Results).

В случае незнания автором украинского или русского языков, редакция может взять на себя дополнительный труд по переводу на эти языки разделов Анонтація / Аннотация.

После текста статьи через строку в алфавитном порядке даются Библиографические ссылки (название – полужирным шрифтом, 12 пт), оформленные в соответствии с требованиями ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» (примеры см. в Образце оформления статьи) – 10 пт.

Список литературы в Библиографических ссылках должен включать не меньше 8 позиций.

Непосредственно после списка литературы следует представить список литературы латиницей, выполненный «Гарвардским стилем» (Harvard style). Если библиографический источник написан языком, использующим не латинскую графику, все названия следует перевести на английский язык, а в квадратных скобках дать транслитерированный вариант названия. Этот раздел называется **References**. Транслитерация производится при помощи интернета в режиме онлайн посредством набора адреса translit.net.

Образец оформления статьи

УДК 811.161.1'373.611

ПРИСТАЙКО Тамара Степановна

доктор филологических наук, профессор, заведующая кафедрой общего и славянского языкознания Дніпровського національного університета імені Олеся Гончара; пр. Гагаріна, 72, г. Дніпро, 49010, Україна; тел.: +38(056) 374-98-80;
E-mail: tamarapristayko@gmail.com

ФЕМИНИТИВЫ В АСПЕКТЕ НЕОЛОГИИ (НА МАТЕРИАЛЕ НАИМЕНОВАНИЙ ЖЕНЩИН ПО РОДУ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В РУССКОМ ЯЗЫКЕ)

Аннотация. Цель исследования – выявить неологический и словообразовательный потенциал феминитивов, функционирующих в языке Интернета. Объект изучения – профеминистские и феминистские публичные интернет-страницы, предмет – источники происхождения, структурные и словообразовательные модели производных феминитивов, вариантные отношения между ними. Материал исследования – около 450 феминитивов, зафиксированных на публичной странице «Феминитивы» на 4 января 2017 г. Использованы описательный, сопоставительный и структурный методы. В результате исследования выявлены структурные и словообразовательные модели феминитивов, установлена динамика отражения феминитивов в толковых словарях разных лет. Практическое применение результатов возможно в исследованиях развития категорий женскости в русском языке. Выводы: 1) 87 % исследованных феминитивов называют женщин по профессии; 13 % – по отношению к кому-, чему-л., приверженности кому-, чему-л. и т. д. 2) В основном феминитивы созданы при помощи словообразовательных средств русского языка и с точки зрения структуры делятся на однословные, включающие производные, сложные, в основном юкстапозитные, и составные. 3) Производные феминитивы образованы при помощи модификационных суффиксов со значением женскости, которые различаются частотой использования, а именно: -*к(a)* – 37,12%; -(*н*)*иц(a)* – 32,82%; -*иц(a)* – 14,14%; -*ин(я)* – 8,84%; -*есс(a)* – 5,55%; -*иц(a)* и -*иц(a)* – по 0,75 %. 4) Вариантные пары феминитивов чаще всего формируют производные с суффиксом -*к(a)* и -*иц(a)* – 23 пары. 5) По сравнению с данными «Словаря русского языка» (1981–1984 гг.), БТС (2000 г.) демонстрирует более лояльное отношение к презентации феминитивов, «снижение» градуса маркированности ряда номинаций, перешедших из зоны просторечных в разговорные, а из разговорных в нейтральные. 6) Дальнейшая судьба многих феминитивов-новообразований зависит от ряда причин, как социальных, так и собственно языковых. Сегодня же очевидно, что искусственно навязываемая гендерная коррекция русского языка отторгается многими его носителями.

Ключевые слова: *nomina feminina*, феминитивы, русский язык, неологический потенциал.

Постановка проблемы. Для русского языка конца XX – начала XXI вв. характерны многочисленные изменения, которые отмечаются учеными на всех уровнях языковой системы, но в первую очередь – на лексико-семантическом и словообразовательном. <...>

Связь с предыдущими исследованиями. Подчеркивая регулярность категории «женскость» в русском языке, Е. А. Земская в то же время отмечает, что она резко отличается от регулярности соответствующей категории «в других славянских языках, таких, например, как польский и чешский, в которых наименования женщин образуются без исключений» <...>.

Постановка заданий исследования. Цель настоящей статьи... <...>.

Изложение основного материала. В целом в толкованиях всех феминитивов отражается нарочитая установка на последовательное употребление в качестве слов-идентификаторов (*женщина, работница, специалистка, рабочая* и т. д.) и конкретизаторов существительных женского рода <...>.

Выводы. Исследование показало, что: <...>.

Перспективы дальнейших исследований видятся нам в... <...>.

Библиографические ссылки

16. Большой толковый словарь русского языка / сост. и гл. ред. С. А. Кузнецов. Санкт-Петербург, 2000. 1536 с.
17. Васильева А. С. Наименования лиц женского пола в русском языке конца XX – начала XXI веков: семантика, структура, функционирование: автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.01. Москва, 2016. 24 с.
18. Виноградов В. В. Русский язык (Грамматическое учение о слове): учеб. пособие для вузов / отв. ред. Г. А. Золотова. 3-е изд., испр. Москва, 1986. 640 с.
19. Голованова Е. И. Новые названия лиц по профессии и должности в русском языке. *Вестник Челябинского гос. ун-та*. 2015. № 27. Филологические науки. Вып. 98. С. 60–64.
20. Дмитриева О. Л. «Женский вопрос» в наименованиях профессий. URL: <http://genling.ru/books/item/f00/s00/z0000021/st013.shtml> (дата обращения: 22.12.2016).
21. Земская Е. А. Словообразование как деятельность. 2-е изд., стереотип. Москва, 2005. 224 с.
22. Пророкова М. Психология свободы: насколько «авторка» и другие феминитивы вписываются в правила русского языка? URL: <http://www.furfur.me/furfur/freedom/howitworks/217475-feminitivy> (дата обращения: 10.11.2016).
23. Русская грамматика: в 2 т. / гл. ред. Н. Ю. Шведова. Т. 1. Москва: Наука, 1980. 784 с.
24. Словарь гендерных терминов URL: a-z-gender.net/feminitivy.html (дата обращения: 04.11.2016).
25. Словарь русского языка : в 4 т. / под ред. А. П. Евгеньевой. – 2-е изд. – М. : Рус. язык, 1981–1984.
26. Трайден Д. Усложнение или освобождение: зачем менять язык и что из этого выйдет? URL: <http://mediakritika.by/article/4099/uslozhnenie-ili-osvobozhdenie-zachem-menyat-yazyk-i-chto-iz-etogo-vyydet> (дата обращения: 08.01.2017).
27. Феминитивы. URL: https://vk.com/f_fem.
28. Шалина Л. В. Новообразования категории *nomina feminina* в современном русском и немецком языках URL: elib.bsu.by (дата обращения: 15.10.2016).
29. Югов А. К. Думы о русском слове / А. К. Югов. – М. : Современник, 1972. – 215 с.
30. Čuto Eugenia. Род имен существительных в названиях профессий URL: hrcak.srce.hr/file/26317 (дата обращения: 15.10.2016).

Reference

16. *A large explanatory dictionary of the Russian language*, (2000) [Bol'shoj tolkovyj slovar' russkogo jazyka], St. Petersburg, 1536 p.
17. Vasil'eva, A. S. (2016), *The names of females in the Russian language of the late XX – early XXI centuries: semantics, structure, functioning: Author's thesis* [Naimenovanija lic zhenskogo pola v russkom jazyke konca XX – nachala XXI vekov: semantika, struktura, funkcionirovanie: avtoref. dis. ... kand. filol. nauk], Moscow, 24 p.
18. Vinogradov, V. V. (1986), *Russian language (grammatical doctrine of the word)* [Russkij jazyk (Grammaticheskoe uchenie o slove)], Moscow, 640 p.
19. Golovanova, E. I. (2015), “New names of persons by profession and positions in Russian” [“Novye nazvanija lic po professii i dolzhnosti v russkom jazyke”, *Vestnik Cheljabinskogo gos. un-ta. Filologicheskie nauki*], № 27, vyp. 98, pp. 60–64.
20. Dmitrieva, O. L. “«Women's issue» in area of the names of professions” [“«Zhenskij vopros» v naimenovanijah professij”], available at: <http://genling.ru/books/item/f00/s00/z0000021/st013.shtml>
21. Zemskaia, E. A. (2005), *Word formation as an activity* [Slovoobrazovanie kak dejatel'nost'], Moscow, 224 p.
22. Prorokova, M. “The psychology of freedom: how «author» and other feminists are included the rules of the Russian language?” [“Psihologija svobody: naskol'ko «avtorka» i drugie feminitivy vpisivajutsja v pravila russkogo jazyka?”], available at: <http://www.furfur.me/furfur/freedom/howitworks/217475-feminitivy>
23. *Russian grammar* (1980), [Russkaja grammatika], vol. 1, Moscow, 784 p.
24. “Glossary of gender terms” [“Slovar' gendernyh terminov”], available at: a-z-gender.net/feminitivy.html
25. *Dictionary of the Russian language* (1981–1984), [Slovar' russkogo jazyka], Moscow.
26. Trajden, D. “Complication or release: why change the language and what will come of it?” [“Uslozhnenie ili osvobozhdenie: zachem menyat' jazyk i chto iz jetogo vyjdet?”], available at: <http://mediakritika.by/article/4099/uslozhnenie-ili-osvobozhdenie-zachem-menyat-yazyk-i-chto-iz-etogo-vyydet>
27. “Feminites” [“Feminitivy”], available at: https://vk.com/f_fem

28. Shalina, L. V. "Neoplasms of the category nomina feminina in modern Russian and German" ["Novoobrazovanija kategorii nomina feminina v sovremennom russkom i nemeckom jazykah"], available at: elib.bsu.by
29. Jugov, A. K. (1972), *Thoughts about the Russian word [Dumy o russkom slove]*, Moscow, 215 p.
30. Ćuto, Eugenia. "The genus of nouns in the names of professions" ["Rod imen sushhestvitel'nyh v nazvanijah professij"], available at: hrcak.srce.hr/file/26317.

ПРИСТАЙКО Тамара Степанівна

доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри загального та слов'янського мовознавства Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара; пр. Гагаріна, 72, г. Дніпро, 49010, Україна; тел.: +38(056) 374-98-80; E-mail: tamarapristayko@gmail.com

ФЕМІНІТИВИ В АСПЕКТІ НЕОЛОГІЇ (НА МАТЕРІАЛІ НАЙМЕНУВАНЬ ЖІНОК ЗА РОДОМ ІХ ДІЯЛЬНОСТІ У РОСІЙСЬКІЙ МОВІ)

Анотація. *Мета дослідження* – виявити неологічний та словотвірний потенціал фемінітивів, що функціонують у мові Інтернету. **Об'єкт дослідження** – профеміністські й феміністські публічні інтернет-сторінки, *предмет* – джерела походження, структурні й словотвірні моделі похідних фемінітивів, варіантні відношення між ними. **Матеріал** дослідження – близько 450 фемінітивів, зафіксованих на публічній сторінці «Фемінітиви» на 4 січня 2017 р. Застосовано описовий, зіставний та структурний *методи*. У *результатами* дослідження виявлено структурні та словотвірні моделі фемінітивів, встановлено динаміку відбиття фемінітивів у глумачачих словниках різних років. **Практичне застосування** результатів можливе у дослідженнях розвитку категорії жінкості у російській мові. **Висновки:** 1) 87 % досліджених фемінітивів є назвами жінок за професією; 13 % – за відношенням до кого, чого, схильності до кого, чого тощо. 2) В основному фемінітиви створюються за допомогою словотвірних засобів російської мови і за структурою поділяються на односілівні, що включають похідні, складні, в основному юкстапозитні, та складені. 3) Похідні фемінітиви створені за допомогою модифікаційних суфіксів із значенням жінкості, що відрізняються за частотою вживання, а саме: **-к(a)** – 37,12%; **-(н)иц(a)** – 32,82%; **-иц(a)** – 14,14%; **-иц(я)** – 8,84%; **-ecc(a)** – 5,55%; **-uc(a)** та **-ux(a)** – по 0,75%. 4) Варіантні пари фемінітивів найчастіше формують похідні з суфіксами **-к(a)** та **-ш(a)** – 23 пари. 5) Порівняно із «Словником російської мови» (1981–1984), БТС (2000 р.) демонструє більш лояльне ставлення до презентації фемінітивів, «пониженння» градусу маркування низки номінацій, які перейшли із зони простомовних до розмовних, а з розмовних до нейтральних. 6) Подальша доля багатьох фемінітивів-новоутворень залежить від низки причин, як соціальних, так і власне мовленнєвих. Сьогодні ж очевидно, що штучна гендерна корекція російської мови не сприймається багатьма її носіями.

Ключові слова: *nomina feminina, фемінітиви, російська мова, неологічний потенціал.*

PRYSTAIKO Tamara

Doctor of Science, Philology, Head of the Department of General and Slavonic Linguistics of Oles Honchar Dnipro National University; Gagarin Avenue, 72, Dnipro, 49010, Ukraine; tel.: +38(056) 374-98-80; e-mail: tamarapristayko@gmail.com

FEMINITIVES IN TERMS OF NEOLOGY (USING THE MATERIAL OF TITLING WOMEN IN THE RUSSIAN LANGUAGE ACCORDING TO THEIR OCCUPATIONS)

Summary. *Objective* of the paper is to identify and evaluate both neological and word-formative potential of feminitives of Internet language. **Object** under analysis is profeminist and feminist public internet pages, **subject** is sources of origin, structural and word-building models of derivative feminitives, various relations between them. **Material** of investigation consists of about 450 feminitives, fixed on the public page "Feminitives" on January 4, 2017. The paper applies descriptive, comparative and structural *methods*. **Finding** of the analysis are structural and word-formation models of feminitives, the dynamics of reflection of feminitives in explanatory dictionaries of different years of publication. **Practical value:** Of the analysis results can be implemented in studies of the category of womanhood development in the Russian language. **Results:** more than 400 analyzed feminitives have been coined with the help of modification suffixes with feminitive meaning differing in frequency of use, more specifically: **-к(a)** – 37.12 %; **-(н)иц(a)** – 32.82 %; **-иц(a)** – 14.14 %; **-иц(я)** – 8.84 %; **-ecc(a)** – 5.55 %; **-uc(a)** – 0.75 %; **-ux(a)** – 0.75 %. Most of all, feminitive alternations are coined with the help of **-ка** and **-ша** words. "Large Explanatory Dictionary of the Russian Language" (LED) registers almost 160 feminitives to be 36% of their total number. To compare with data from "Dictionary of the Russian Language" published in 1981–1984, LED, published in 2000, demonstrates more loyal attitude to the presentation of feminitives and "reduce" in a degree of markedness of titling sequence moved from substandard to colloquial and from colloquial to neutral. It is quite possible that in future feminitives will become general words for Russophones. However, it will take time and certain social environment should be established as it is quite clear today that gender correction of the Russian language being artificially imposed today is rejected by many native speakers.

Key words: *nomina feminina, feminitives, the Russian language, neological potential.*

В редколегию подаются такие материалы:

- статья с аннотациями и ключевыми словами (распечатанная и в электронном варианте (по электронной почте) в редакции Word 97-2003; для Windows более поздних версий, сохраненном в формате .doc и .Rtf.).
- сведения об авторе(ах).

Статья и сведения об авторе(авторах) подаются отдельными файлами, названия которых должны быть оформлены латиницей и соответствовать фамилии автора, например: Petrov_statja.doc; Petrov_svedenija.doc.

- рецензия научного руководителя для авторов, которые не имеют научной степени (с подписью кандидата или доктора наук по соответствующему профилю; подпись заверяется печатью);

Сведения об авторе(ах) (на русском, украинском, английском языках)

Фамилия, имя, отчество	
Научная степень	
Ученое звание	
Полное название организации, а которой работает(ют) автор(ы)	
Название подразделения (факультет, кафедра)	
Должность	
Почтовый адрес организации	
Номер телефона организации	
Домашний адрес	
Номер телефона автора(ов)	
e-mail автора(ов)	
Название статьи	

Статьи подлежат дополнительному рецензированию экспертами соответствующих направлений относительно соответствия требованиям перевода, структурно-содержательного и технического оформления. Статья может быть возвращена автору на доработку или для дальнейшей работы автора с этим материалом.

Авторы несут полную ответственность за содержание материалов и их соответствие научно-этическим нормам.

Статьи, не соответствующие требованиям к оформлению, к печати не принимаются.

Публикация в издании платная. После принятия рукописи к печати (статья прошла проверку на плагиат и внутреннее рецензирование) автору высыпается информация о стоимости публикации. Для подтверждения оплаты в редакционную коллегию присыпается скан квитанции об оплате услуг публикации.

Статьи в выпуск журнала 2018 г. принимаются до 10 апреля 2018 г. Статьи, поданные позже, направляются в выпуск 2019 г.

Адрес редколлегии: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, факультет української та іноземної філології, кафедра общего и славянского языкознания, пр. Гагарина, 72, г. Днепр, 49010.

E-mail: kafedra_UZR@i.ua

По вопросам публикации статей в журнале «Проблеми загального і слов'янського мовознавства» («Проблемы общего и славянского языкознания», «Problems of General and Slavic Linguistics») обращаться к заместителю ответственного редактора Дьячок Наталье Васильевне:

дом. адрес: 49089, г. Днепр, ул. Фабрично-заводская, д. 23, кв. 11.

тел. моб.: 050-953-25-81

e-mail: dyachoknatalya@mail.ru

или ответственному редактору Пристайко Тамаре Степановне:

тел. моб.: +380 97 2991946; +380 99 0824467.

e-mail: tamarapristayko@gmail.com